

TEST SZKOLNEGO KONKURSU POLONISTYCZNEGO DLA UCZNIÓW KLASY VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Oto fragment *Władcy Pierścieni* J.R.R. Tolkiena. Przeczytaj go uważnie, a następnie wykonaj zamieszczone poniżej zadania. Rozwiązania zapisz na dołączonej karcie odpowiedzi. W przypadku zadań zamkniętych (1-12,15-17) wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem X. Pozostałe zadania wykonaj zgodnie z instrukcją, wpisując rozwiązanie w odpowiednim miejscu na karcie. Możesz zdobyć maksymalnie – 38 punktów.

Wracaj do tekstu tyle razy, ile to będzie potrzebne. Pracuj spokojnie. Pisz starannie, używaj wyłącznie długopisu.

Czas przeznaczony na wykonanie testu – 45 minut.

Powodzenia!

Tymczasem najważniejsze jest, żebyś dowiedział się, jakim sposobem Pierścień do ciebie trafił, a że to dostatecznie długa historia, o innych sprawach nie będę ci mówił więcej. To król elfów, Gil-galad, i Elendil z Westerosse powalili Saurona, chociaż obaj przyplacili zwycięstwo życiem; Isildur, syn Elendila, odciął z ręki Saurona Pierścień i zabrał go sobie.

Duch pokonanego Saurona uleciał i krył się przez wiele lat, dopóki znowu nie przybrał nowej postaci w Mrocznej Puszczy.

Pierścień wszakże zginął. Utonął w Wielkiej Rzece, Anduinie, i zniknął. Isildur bowiem, maszerując na północ wschodnim brzegiem rzeki, wpadł opodal Pól Gladden w zasadzkę orków, którzy wycięli całe niemal wojsko w pień. Isildur skoczył do wody, ale Pierścień zsunął mu się z palca, orkowie zobaczyli płynącego rycerza i zabili go strzałami z łuków.

Gandalf przerwał na chwilę.

- Tam w ciemnych głębiach pośród Pól Gladden – podjął znowu Czarodziej – Pierścień przepadł, zginął z pamięci i legend. Nawet te ułamki historii, które ci opowiadałem, mało kto zna, a Rada Mędrców nic więcej odkryć nie mogła. Ale ja teraz wreszcie mogę uzupełnić opowieść.

Znacznie później, lecz w bardzo odległych od nas czasach, żył na brzegach Wielkiej Rzeki, na pograniczu Dzikich Krajów, pewien ludek o zręcznych rękach i zwinnych nogach. Sądzę, że było to plemię z rasy hobbitów, pokrewne praszczurom Stoorów, lubiło bowiem rzekę, chętnie się w niej kąpało i budowało łódeczki z sitowia. Był w tym plemieniu ród wielkiej sławy, bo liczny i bogatszy od innych, a rządziła nim sędziwa babka, surowa, mądra staruszka, która znała dobrze tradycje swojego ludu. Najbardziej ciekawy i dociekliwy spośród jej wnuków miał na imię Sméagol. Interesowały go szczególnie korzenie i początki wszelkich rzeczy, nurkował w najgłębszych miejscach rzeki, podkopywał się pod drzewa i rośliny, drążył tunele w zielonych wzgórzach, aż odzwyczaił się od spoglądania w niebo, na szczyty górskie, na liście i kwiaty rozkwitające na drzewach: stale miał głowę i oczy spuszczone ku ziemi.

Przyjaźnił się z niejakim Déagolem, chłopcem o podobnych zamiłowaniach, który miał od niego wzrok bystrzejszy, lecz był mniej niż on zwinny i słabszy. Pewnego razu popłynęli obaj łódką w stronę Pól Gladden, gdzie rosły całe kępy

irysów i kwitły właśnie trzciny. Sméagol wyszedł na brzeg i szperał po nim, a Déagol został w łodzi, łowiąc ryby na wędkę. Nagle jakaś ogromna ryba chwyciła haczyk i szarpnęła tak, że nim się Déagol spostrzegł, już był w wodzie, na głębi. Coś błysnęło mu przed oczyma w piasku na dnie, puścił więc wędzisko i wstrzymując dech, sięgnął ręką po błyszczący przedmiot.

Kiedy potem wydostał się na powierzchnię, prychnął wodą, we włosach miał pełno wodorostów, a w garści zaciskał bryłkę mułu – o dziwo! Na dłoni został piękny złoty pierścień, który lśnił i migotał w słońcu tak, że chłopcu serce zabiło z radości. Lecz Sméagol śledził go zza drzewa i kiedy Déagol wpatrywał się w klejnot, Sméagol cichutko stanął za jego plecami.

- Déagolu, mój miły, daj mi to – powiedział zaglądając przez jego ramię.

- Dlaczego? – spytał Déagol.

- Bo dzisiaj są moje urodziny, a bardzo chciałbym to dostać – rzekł Sméagol.

- Co mnie to obchodzi? – rzekł Déagol. – Dałem ci już urodzinowy prezent, nawet bardzo hojny. A to, co znalazłem, zatrzymam sobie.

- Czy aby na pewno, mój miły? – odparł Sméagol, a potem chwycił Déagola za gardło i go udusił, urzeczony złotym skarbem, który wnet umieścił na swoim palcu.

Nikt się nigdy nie dowiedział, jaki los spotkał Déagola. Sméagol zamordował go z dala od domu, a ciało ukrył chytrze. Wrócił z wycieczki sam i stwierdził, że jeśli ma Pierścień na palcu, nikt z rodziny go nie widzi. Zachwycony swoim odkryciem, zataił je przed innymi. Odtąd niewidzialny podpatrywał i podsłuchiwał cudze sekrety, wykorzystując je następnie w sposób nieczny i złośliwy. Szczególnie wyostrzył sobie wzrok i słuch na wszystko, czym mógł innym dokuczyć. Pierścień dał mu siłę wielką jak na jego wzrost. Toteż nic dziwnego, że Sméagola wkrótce otoczyła powszechna niechęć i że cała rodzina unikała go jak mogła (o ile był widzialny). Dostawał kopniaki, odwzajemniał się, kłając łydki. Nauczył się kraść, mrużyć pod nosem sam do siebie i gulgotać. Nazwano go więc „Gollumem”, wyklęto i przepędzono. Jego babka, pragnąc przywrócić spokój, wykluczyła go z rodziny i wygnała z domu.

1. Narratorem w podanym tekście jest:

- a) król elfów,
- b) przyjaciel Gandalfa,
- c) Gandalf,
- d) J. R. R. Tolkien.

1 p.

2. Drugi akapit to fragment:

- a) opisu,
- b) dialogu,
- c) opowiadania,
- d) sprawozdania.

1 p.

3. Gandalf jest postacią:

- a) historyczną,
- b) fantastyczną,
- c) autentyczną,
- d) prawdopodobnie żyjącą w czasach współczesnych pisarzowi.

1 p.

4. Gandalf sądził, że plemię, do którego należał Sméagol, było spokrewnione z:

- a) elfami,
- b) praszczurami,
- c) gronostajami,
- d) małpami.

1 p.

5. Sméagol znał wiele cudzych sekretów, ponieważ:

- a) wszyscy darzyli go zaufaniem i powierzali mu ważne sprawy,
- b) utrzymywał bliskie kontakty z czarodziejem, który zdradzał mu tajemnice ludu,
- c) był wnukiem mądrej staruszki, która rządziła rodem,
- d) był niewidzialny i mógł podsłuchiwać rozmowy innych.

1 p.

6. Sméagol został wygnany z domu, ponieważ:

- a) zburzył ład panujący w rodzinie,
- b) wyrzekł się swojej rodziny,
- c) zabił Déagola,
- d) kpił z rodzinnych tradycji.

1 p.

7. Po pokonaniu Saurona Pierścień znalazł się w posiadaniu:

- a) Gil-galada,
- b) Isildura,
- c) Elendila,
- d) Froda.

1 p.

8. Isildur został pokonany przez orków, ponieważ:

- a) został sam,
- b) zgubił Pierścień,
- c) zdradził go przyjaciel,
- d) wrogowie sprowadzili posiłki.

1 p.

9. Wydarzenia związane ze zdobyciem Pierścienia przez Sméagola miały miejsce:

- a) w XV w.,
- b) w XVII w.,
- c) w XX w.,
- d) w zamierzchłej przeszłości.

1 p.

10. Déagol znalazł Pierścień:

- a) w Anduinie,
- b) w grocie,
- c) nad brzegiem rzeki,
- d) w oceanie.

1 p.

11. Podkreśl zestaw, w którym wszystkie wyrazy nazywają cechy Sméagola.

- a) chciwy, wścibski, bez skrupułów;
- b) egoistyczny, próżny, prostoliniorny;
- c) nieuczciwy, cyniczny, zacny;
- d) złośliwy, moralny, dociekliwy.

1 p.

12. W wyrażeniu „ułamek sekundy” wyraz „ułamek” został użyty w znaczeniu:

- a) matematycznym,
- b) dosłownym,
- c) przenośnym,
- d) w żadnym z wyżej wymienionych.

1 p.

13. Uzasadnij pisownię wyrazów:

- a) chciał**by**m -.....
- b) **na** pewno -.....
- c) **nie** przybrał -.....

3 p.

14. Nazwij poniższe związki składniowe:

- a) zaciskał bryłkę -
- b) bryłka mułu -
- c) wy dostał się na powierzchnię -

3 p.

15. W zdaniu: „Sméagol cichutko stanął za jego plecami” przydawka wyrażona jest:

- a) rzeczownikiem,
- b) przysłówkiem,
- c) wyrażeniem przyimkowym,
- d) zaimkiem.

1 p.

16. W zdaniu: „Dałem ci już urodzinowy prezent, nawet bardzo hojny” podmiotem jest wyraz:

- a) prezent,
- b) ci,
- c) w zdaniu występuje podmiot domyślny,
- d) jest to zdanie bezpodmiotowe.

1 p.

17. Wypowiedzenie: „Czy aby na pewno, mój miły?” to:

- a) zdanie pytające,
- b) zdanie pojedyncze,
- c) równoważnik zdania,
- d) zdanie złożone.

1 p.

18. Dokonaj rozbioru gramatycznego zdania: „ Zrobił to, ponieważ złoto lśniło zbyt pięknie.”

- zrobił -
- to -
- ponieważ -
- złoto -
- lśniło -
- zbyt -
- pięknie -

7 p.

19. Uzupełnij tabelkę, wpisując przykłady z tekstu (po jednym przykładzie w każdej rubryce).

SPÓJNIKI	ZAIMKI	WYRAŻENIA PRZYIMKOWE

6 p.

20. Podziel wyraz „pierścień” na głoski i litery.

GŁOSKI:

LITERY:

4 p.

KARTA ODPOWIEDZI

.....
kod ucznia

NUMERY ZADAŃ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

ODPOWIEDZI

a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
c	c	c	c	c	c	c	c	c	c	c	c	c	c	c
d	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d

Zadanie 13. a) chciałbym -
 b) na pewno -
 c) nie przybrał -

Zadanie 14. a) zaciskał bryłkę -
 b) bryłka mułu -
 c) wydostał się na powierzchnię -

Zadanie 18. zrobił -
 to -
 ponieważ -
 złoto -
 lśniło -
 zbyt -
 pięknie -

Zadanie 19.

SPÓJNIKI	ZAIMKI	WYRAŻENIA PRZYIMKOWE

Zadanie 20.

GŁOSKI -
 LITERY -

SUMA PUNKTÓW:

KLUCZ ODPOWIEDZI

NUMERY ZADAŃ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

ODPOWIEDZI

c	c	b	b	d	a	b	b	d	a	a	c	d	c	c
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Zadanie 13. a) chciałbym - osobowa forma czasownika
b) na pewno - wyrażenie przymkowe
c) nie przybrał - czasownik

Zadanie 14.a) zaciskał bryłkę - związek rządu
b) bryłka mułu - związek rządu
c) wydostał się na powierzchnię - związek przynależności

Zadanie 18. zrobił - czasownik
to - zaimek
ponieważ - spójnik
złoto - rzeczownik
lśniło - czasownik
zbyt - przysłówek
pięknie - przysłówek

Zadanie 19.

SPOJNIKI	ZAIMKI	WYRAŻENIA PRZYIMKOWE
np. <i>i</i>	np. <i>nas</i>	np. <i>do ciebie</i>
np. <i>ale</i>	np. <i>on</i>	np. <i>z sitowia</i>

Zadanie 20.

GŁOSKI - p' - e - r - ś - ć - e - ń
LITERY - p - i - e - r - ś - c - i - e - ń

Opracowanie: mgr Wiesława Pływaczyk